

Výstavba nové budovy knihovny ve Skálově ulici. Foto: Jaroslav Kříž.

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2025

Městská knihovna Antonína Marka Turnov,
příspěvková organizace

Turnov, březen 2026

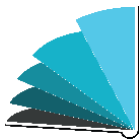

Obsah

Úvodem.....	3
Výstavba nové budovy	4
Statistika let 2023–2025	6
Služby knihovny	7
Spolupráce a členství.....	9
Hospodářství	10
Organizační struktura	11
Personální zajištění	12
Závěrem.....	13

Hudebně-literární pořad v turnovském depu propojil turnovské rodáky: hudebníka Michala Hrůzu, herce Petra Vydru, skladatele Martina Hyblera a historika Jaroslava Kříže. Na akci dorazilo na 250 osob (16. 5. 2025). Foto Pavel Charousek.

Úvodem

Městská knihovna Antonína Marka Turnov, příspěvková organizace (dále jen MKAMT), má velmi dlouhou tradici v tomto městě. Prazáklad je položen již v roce 1820 coby veřejná měšťanská čítárna a knihovna z popudu národního obrozence Antonína Marka (1785–1877). Jedná se tak o druhou historicky nejstarší městskou knihovnu na území Čech, respektive České republiky.

Dnes je MKAMT veřejnou knihovnou s univerzálním fondem a profesionálními knihovníky, kterou zřizuje město Turnov. Knihovna je registrována na Ministerstvu kultury ČR (evidenční číslo 2761/2002) a naplňuje podmínky stanovené knihovním zákonem. Poskytuje veřejné knihovní a informační služby a zpřístupňuje též kulturní hodnoty všem občanům bez omezení.

Více o historii a obecných informacích o knihovně na internetových stránkách: <http://knihovna.turnov.cz/knihovna/>.

Radní a knihovnice Eva Kordová, hudební skladatel Martin Hybler a další vystupující z řad dětských čtenářů při Noci literatury na Valdštejně. Foto Pavel Charousek.

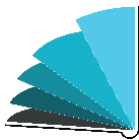

Výstavba nové budovy

Rok 2025 přiblížil otevření nové budovy ve Skálově ulici. Naše knihovna v úterý 1. září 2026 otevře své brány v architektonicky unikátní budově ve Skálově ulici. Nebude to jen místo pro půjčování knih, ale moderní komunitní a vzdělávací centrum 21. století. Co všechno „knihovna ve skalách“ Turnovu přinese?

Novou budovu, která vzešla z architektonické soutěže v roce 2019, navrhl ateliér A 69 – architekti s. r. o. Od prvotní studie po současnost je u projektu architekt Prokop Tomášek, jenž pochází z Liberce a Turnov dobře zná ze svého mládí. Unikátní tvar a název „knihovna ve skalách“ odkazuje na dominantu regionu – pískovcové věže. Tento motiv se promítl do celého konceptu: Centrem budovy je otevřená, čtyři podlaží vysoká vertikální hala. Knihovní fond bude umístěn na bočních lávkách a pavlačích, což dává návštěvníkům pocit pohybu jako ve skalní soutěsce. Konvexní stěny budou omítané horizontálně strukturovanou omítkou, která evokuje sediment pískovcových skal. Budova bude mít dva vstupy pro veřejnost – hlavní ze Skálové ulice a druhý směrem do městského parku. Dojde tak k rozšíření veřejného prostoru v centru, neboť prostor knihovny a blízkého okolí bude bez plotů. Navíc bude jedna ze stěn budovy sloužit jako promítací plátno letního kina, a to již od léta 2026.

Návrh budovy pracoval i s konceptem, jak se má stát knihovna přirozeným centrem komunity a místem pro setkávání napříč věkovým spektrem. Co se změní ve službách pro turnovské čtenáře? Především nová budova knihovny nabídne větší komfort a netradiční prostory. Čtenáři se mohou těšit na speciální posezení přímo mezi regály s knihami, kde budou doslova obklopeni literaturou. V každém patře budou vhodná odpočinková a studijní místa. Milovníci regionální literatury ocení novou Studovnu Českého ráje ve čtvrtém patře, která nabídne nejen naučnou tedy odbornou literaturu o našem regionu, ale i beletrii s Českým rájem, potažmo Libereckým krajem spojenou. Na témže patře vznikne také venkovní čítárna ve formě amfiteátru, která nabídne jedinečný výhled na město, respektive na budovu nového úřadu a první základní školy ve Skálově ulici. Velkou novinkou je také prostor pro nejmenší. Dětské oddělení bude umístěno v podzemním patře, ale bude osvětleno dvojicí otevřených atrií, která lze využívat i jako venkovní čítárny zejména přes letní sezónu. Součástí budou i pobytové schody pro trávení volného času. Knihovna dále získá komunitní sál pro 50 diváků, jenž bude klíčový pro kulturně-vzdělávací pořady, kterých knihovna už v této době uspořádá přes 500 za rok. Sál bude tak využíván nejen pro besedy, akce pro seniory, ale i pro další aktivity města (možná by zde mohlo být vítání občánků, plánuje se i spolupráce s muzejním spolkem při již tradičních Staročeských trzích). Pro urychlení služeb bude hned ve foyer, tedy nedaleko

vchodu, umístěn Centrální pult. Ten umožní rychlé vyřízení služeb (vracení, rezervace) bez nutnosti vstupu hluboko do budovy. Knihovna navíc plánuje zavést moderní technologie jako RFID systém pro lepší práci s knihovním fondem a Bibliobox pro vracení knih především v době uzavření budovy.

Závěrem připomeňme, že zhotovitelem stavby je společnost Bielskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego (BPBP), organizační složka Kosmonosy – Česká republika. Investice dosáhne necelých 112 mil. Kč, značnou část uhradí evropská dotace (68 mil. Kč). Jedná se tak o jednu z největších dotací, které město Turnov získalo. K tomu nám ještě vyšel druhý dotační projekt na vybavení novostavby ve výši 4,2 mil. Kč. Stavba by měla být dokončena na jaře 2026. Stěhování knihovního fondu se plánuje na léto 2026. Již nyní můžeme prozradit, že kmotrem turnovské knihovny se stane spisovatel Jaroslav Rudiš. Turnov tak získá moderní instituci, která propojí literaturu, vzdělávání a společenský život do jednoho architektonicky výjimečného celku – alespoň tak to vnímáme v naší knihovně.

2026
ROK KNIHOVNY

ČERVENEC–SRPEN:
hlavní budova uzavřena
(revize fondu, stěhování)
dočasné rozšíření provozu
na nádražní pobočce
program Turnovského léta
na nádražní pobočce

1.-20. ZÁŘÍ:
dočasné uzavření
nádražní pobočky
(revize fondu)

**NOVOU
KNIHOVNU
OTEVÍRÁME
1. ZÁŘÍ**

Statistika let 2023–2025

	2023	2024	2025
Registrovaní čtenáři (celkem)	2 173	2 220	2 192
Pouze registrovaní uživatelé do 15 let (děti a mládež)	668	736	719
Vypůjčky celkem (knihy, periodika, hry, audioknihy atp.)	83 168	61 851	72 800
Akce kulturně-vzdělávacího charakteru	542	906	2653
Návštěvnost knihovny (fyzické)	79 437	96 323	97 001
Návštěvníci akcí	20 594	23 390	20 331

Statistika je v rámci posledních let velmi obdobná. Nejrazantnější změna je v kulturně-vzdělávací činnosti, a to především díky fungování Vzdělávacího centra Turnov (VCT). VCT je pod správou knihovny od léta 2024. V roce 2025 jsme tedy uspořádali více kurzů pro veřejnost a proběhl již celoroční provoz, proto tedy jsou ta čísla tak vysoká. Do statistiky se nezapočítává samotný kurz, ale zejména každé setkání. To znamená, že během klasického týdne pořádáme až 40 různých kurzů/setkání. Naše kulturně-vzdělávací činnost zaměřená na školky a školy, případně penzióny čítala přes 500 aktivit za rok 2025.

Týnes 2025 – Nezisková party a její organizátoři i účastníci v prostorách knihovny na vlakovém nádraží. Foto Jaroslav Kříž.

Služby knihovny

- Hlavní budova je **otevřena 51 hodin týdně**, čímž jeden z předepsaných a nejdůležitějších standardů VKIS (veřejných knihovnických a informačních služeb) zcela nadstandardně splňujeme.
- **On-line služby knihovny:** čtenářské konto, on-line katalog, informace o novinkách k dispozici nepřetržitě na našem webu [<http://knihovna.turnov.cz>]. Také existuje internetová stránka jen pro dětské oddělení [www.knihovnicek.cz] a samozřejmě Informační centrum pro mládež má své stránky [<http://icm.turnov.cz>].
- *Výpůjční služby:*
půjčování knih (monografie), **map** (kartografií), **novin a časopisů** (periodik); **e-knihy**, **půjčování mluveného slova na CD a DVD** (audioknihy); **deskových a karetních her**; **meziknihovní výpůjční služba (MVS)** – půjčení dokumentů z jiných knihoven u nás; **mezinárodní meziknihovní výpůjční služby (MMS)** – půjčení dokumentů ze zahraničních knihoven.
- *Informační služby:*
vyhledání a podání stručné informace nebo informačního zdroje k zadanému dotazu;
vypracování rešerše – tištěného seznamu informačních zdrojů na zadané téma;
pomoc s vyhledáváním informací na internetu a v databázích.
- *Datové služby:*
poskytnutí počítače pro vzdělávání, komunikaci, práci s daty, zábavu;
zajištění provozu veřejného internetu a přístupu k němu vč. bezdrátového připojení (Wi-Fi);
pomoc se základním ovládáním počítače a používáním internetu;
základní zpracování dat – skenování, převod tištěné podoby do datové (OCR), uložení.
- *Reprografické služby:*
kopírování a tisk do formátu A4 a A3 z knihovnických dokumentů, internetu;
laminování do formátu A4 a A3 – na oddělení pro dospělé, pro děti a mládež i na pobočce v Turnově II.
- *Doplňkové služby:*
místa pro studium i odpočinek (studovna, ICM, letní terasa);
počítačové zázemí pro děti i mládež;

automat na kávu a čaj pro rychlé občerstvení a zpříjemnění pobytu v knihovně (na hlavní budově, v knihovně na vlakovém nádraží je možné si tyto produkty též zakoupit, ale ne přímo z automatu).

➤ *Služby handicapovaným:*

terénní půjčování knih seniorům v penziencech a imobilním přímo dovážkou domů;

půjčování zvukových knih zrakově a tělesně postiženým;

ozvučený počítač s přístupem k internetu;

zázemí poradenského centra nevidomých a zrakově postižených ve spolupráci se SONS Jablonec na Nisou a Tyflocentrem Liberec, o. p. s. (od podzimu 2025 již není v knihovně).

➤ *Kultura a vzdělávání:*

pořady pro školy a školky od výchovy ke čtenářství po tvořivé dílny;

akce pro seniory, rodiny s dětmi, pro mládež a všeobecně pro celou veřejnost;

Virtuální univerzita třetího věku; Netradiční univerzita v knihovní pobočce na vlakovém nádraží (cyklus dopoledních přednášek);

Turnovský Granátek – zájmový, literárně-dramatický kroužek pro děti;

Babyclub Vagónek – kroužek pro nejmenší děti a jejich rodiče v knihovně na nádraží.

➤ *Ostatní služby:*

pronájem prostor – společenský sálek na hlavní budově i prostory pobočky na vlakovém nádraží; případně i prostory učeben ve VCT;

pronájem prezentační techniky;

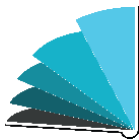
reklamní a marketingová činnost – propagace komerčních aktivit v knihovně.

➤ *Informační centrum pro mládež:*

přednášky, semináře, poradenské služby, hry pro mládež, prostor pro trávení času – zajišťuje vedoucí ICM Turnov; více údajů o ICM Turnov poskytne vlastní výroční zpráva za rok 2024.

➤ *Vzdělávací centrum Turnov (VCT):*

poskytujeme všechny formy celoživotního vzdělávání: nabízíme jazykové, počítačové, zájmové kurzy, odborné kurzy na klíč pro potřeby firemního vzdělávání, DVPP a kvalifikační kurzy a semináře pro sociální oblast; činnost pod knihovnou od 1. července 2024. Od července 2025 je v realizaci projekt *Turnov pomáhá pečujícím*. Jedná se o tříletý projekt, který je částečně financován z MPSV.

Spolupráce a členství

- MKAMT je dlouholetým institucionálním a aktivním členem profesní organizace Svaz knihovníků a informačních pracovníků (SKIP). Členem regionálního výboru pro Liberecký kraj je také ředitel turnovské knihovny. Ředitel turnovské knihovny je dokonce členem celorepublikového výkonného výboru.
- Prostřednictvím několika knihovnic zejména se zaměřením na dětského čtenáře se účastníme aktivit KLUBKA – Klubu dětských knihoven pro Liberecký kraj v rámci SKIP LK.
- Na místní úrovni spolupracujeme s turnovskými penziony (zejména pořádání kulturních akcí pro seniory); dále též s Národním informačním centrem pro mládež (NICM) v rámci našeho ICM.

- V rámci četných kulturních aktivit spolupracujeme s dalšími městskými organizacemi i institucemi zde v Turnově. A to především se školami všech stupňů a mateřskými školami i mateřskými centry. Na různých aktivitách pro mládež spolupracujeme zejména se Žlutou ponorkou či na různorodých akcích s Muzeem Českého ráje v Turnově. V poslední době také intenzivněji spolupracujeme s organizací Náruč, Sportinline, Turnovské památky a cestovní ruch, ZAzemí či Klub přátel železnic Českého ráje.
- Jsme aktivní i v přeshraniční spolupráci, a to v pracovní skupině Euroregionu Nisa „EUREX knihovny“. Turnovskou knihovnu v této skupině zastupuje její ředitel.

Slavnost abecedy a čtení v turnovském divadle. Foto Marcela Jandová.

Hospodářství

Hospodářství organizace skončilo za rok 2025 v zisku. Roky 2024 a 2025 byly velmi podobné pro knihovní činnost – hospodaření skončilo ve výrazných kladných číslech; znovu knihovna uspořádala stovky kulturně-vzdělávacích pořadů a i Vzdělávací centrum Turnov fungovalo nadstandardně.

V roce 2025 byl největší úspěch obdržení dotace od MPSV na projekt *Turnov pomáhá pečujícím*. Tento tříletý projekt přinese knihovně, potažmo městu dotaci přes 7 milionů korun českých.

Knihovna hospodařila v roce 2025 tedy s částkou přesahující 13 milionů korun českých. Hospodářský výsledek byl ziskový. Vlastní výnosy a dotační zdroje nakonec činily více než 3 mil. Kč a to především kvůli vedlejší hospodářské činnosti.

Hospodářský výsledek na konci roku 2025 činil	=	279 tis. Kč
Celkově se hospodařilo s částkou (včetně dopl. čin.)	=	13 258 tis. Kč
<i>Na provoz od zřizovatele</i>	=	<i>8 074 tis. Kč</i>
<i>Dotace a granty</i>	=	<i>1 363 tis. Kč</i>
<i>Vlastní výnosy (včetně dopl. čin.)</i>	=	<i>3 821 tis. Kč</i>
<i>Hlavní činnost (zisková)</i>	=	<i>162 tis. Kč</i>
<i>Vedlejší hospodářská činnost (zisková)</i>	=	<i>117 tis. Kč</i>

*Noc s Andersenem 2025 – fotografie z turnovské sokolovny, kde proběhlo divadelní představení.
Foto Pavel Charousek.*

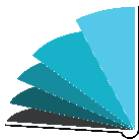
Organizační struktura

Turnovská knihovna poskytuje své služby především na hlavní budově v Jeronýmově ulici č. p. 517. Knihovni části jsou členěné na:

- **Oddělení pro dospělé**
- **Oddělení pro děti a mládež**
- **Informační centrum pro mládež Turnov (ICM)**
- **Oddělení provozní** (kulturní aktivity, provozní zajištění – kanceláře, archiv)
- **Multimediální studovna** (veřejný internet)
- MKAMT provozuje také tři stálé pobočky:
 - **pobočka Turnov II – U Nádraží č. p. 1296** (funguje od 3. 12. 2018) – raritní knihovna na fungujícím vlakovém nádraží v České republice;
 - **pobočka Mašov, č. p. 253**, hasičská zbrojnice;
 - **pobočka Malý Rohozec, č. p. 18** – obecní domek;
- Vzdělávací centrum Turnov (VCT) sídlí v prostorách turnovského gymnázia – Jana Palacha 804, Turnov 511 01.

Knihovny s historikem Markem Fapšem. Akci moderovala historička Lenka Křížová. Foto Jaroslav Kříž.

Personální zajištění

- Plynulý chod instituce zajišťuje 13 kmenových zaměstnanců (stav k 1. 1. 2026):

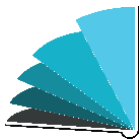
<i>Bc. Veronika Hendrychová</i>	–	<i>oddělení pro dospělé (plný úvazek)</i>
<i>Eva Hůlková</i>	–	<i>pobočka Turnov II (částečný úvazek)</i>
<i>Bc. Markéta Randáková</i>	–	<i>oddělení pro dospělé (plný úvazek, nyní MD)</i>
<i>Milan Kolomazník</i>	–	<i>správce (částečný úvazek)</i>
<i>Eva Kordová</i>	–	<i>kulturní a vzdělávací činnost (plný úvazek)</i>
<i>Iva Pokorná</i>	–	<i>úklid (částečný úvazek)</i>
<i>Pavčina Lodeová</i>	–	<i>oddělení pro děti a mládež (částečný úvazek)</i>
<i>Mgr. et Ing. Libuše Suchánková</i>	–	<i>oddělení pro dospělé (částečný úvazek)</i>
<i>Jitka Vrabcová</i>	–	<i>katalogizace (částečný úvazek)</i>
<i>Bc. et Bc. Lucie Zoulová</i>	–	<i>ICM (částečný úvazek, nyní na MD)</i>
<i>Hana Žďárková, DiS.</i>	–	<i>Vzdělávací centrum Turnov (plný úvazek)</i>
<i>Jaroslava Černá (zástupce ředitele)</i>	–	<i>pobočka Turnov II (plný úvazek)</i>
<i>Adéla Prádlarová (zástupce ředitele)</i>	–	<i>oddělení pro děti a mládež (plný úvazek)</i>
<i>Mgr. et Mgr. Jaroslav Kříž, Ph.D.</i>	–	<i>ředitel organizace (plný úvazek)</i>

- MKAMT spolupracuje se 2 stálými pracovníci na dohody o provedení práce (DPP) na knihovních pobočkách:

<i>Eva Havlová</i>	–	<i>pobočka Mašov</i>
<i>Zdeňka Votrubcová</i>	–	<i>pobočka Malý Rohozec</i>

- Projekt Turnov pomáhá pečujícím:

<i>Petra Bartošová</i>	–	<i>koordinátorka pro ORP Turnov (plný úvazek)</i>
<i>Květa Lakatošová</i>	–	<i>koordinátorka pro Turnov (částečný úvazek)</i>
<i>Mgr. Marešová Halamová</i>	–	<i>sociální pracovníce (částečný úvazek)</i>
<i>Markéta Vojvodíková</i>	–	<i>koordinátorka projektu (částečný úvazek)</i>

Závěrem

Rok 2025 přinesl mnoho aktivit, ale tou největší pro svoje zaměření a ohlas byl projekt *Rok Jiřího Žáčka*. Tento velikán české literatury oslavil 80 let a naše knihovna má tu čest uvádět, že je také jejím kmotrem! Pan Žáček to přijel oslavit i do Turnova (4. 11. 2025), což nás velmi těšilo. V rámci čtenářské gramotnosti pro školky a školy jsme uspořádali desítky pořadů zaměřených na dětskou literaturu pana Jiřího Žáčka.

Od léta 2025 jsme rozjeli pod naším Vzdělávacím centrem tříletý projekt *Turnov pomáhá pečujícím*. Ten vychází z Minianalýzy neformální péče na Turnovsku, zpracované Odborem sociálních věcí Městského úřadu v Turnově v roce 2024. Jeho cílem je aktivně oslovit neformální pečující a nabídnout jim bezplatnou podporu formou: Vzájemného sdílení prostřednictvím Kruhů pečujících (2 Kruhy v Turnově a 4 Kruhy v obcích mimo Turnov – ORP Turnov). Kruhy se scházejí jednou měsíčně na 2 hodiny a organizuje je koordinátor společně s odborným lektorem, případně (na vyžádání pečujících) je přítomen sociální pracovník. Všechny aktivity v rámci poradenství jsou pro účastníky zdarma. Více informací naleznete na našich stránkách: <https://vctu.cz/nabidka/projekty/turnov-pomaha-pecujicim/>. Z finančního pohledu se jednalo o největší úspěch obdržení dotace od MPSV pro naši organizaci. Tento tříletý projekt přinese knihovně, potažmo městu dotaci přes 7 milionů korun českých.

Knihovni PF na rok 2026. Důraz byl znovu kladen na novou budovu knihovny.

Věřím, že rok 2025 byl pro knihovnu velmi pozitivní. Znovu jsme pro naše čtenáře a uživatele připravili stovky vzdělávacích a kulturních pořadů a v našich prostorách přivítali mnoho zajímavých osob. Pod naším Vzdělávacím centrem jsme rozjeli nový projekt *Turnov pomáhá pečujícím*, který je zatím velmi pozitivně hodnocen. Máme tak za sebou další velmi úspěšný rok, kdy celková návštěvnost knihovny byla přes 97 tisíc osob. Doufejme, že se příští rok dostaneme přes hranici 100 tisíc návštěvníků v prostorách knihovny.

Děkujeme, že využíváte knihovní služby a budeme se snažit naplnit všechny naše plány v následujícím období – zejména v nové budově, kterou v září 2026 otevřeme. Rok 2026 bude tedy rokem turnovské knihovny v novém!

V Turnově 15. března 2026

Městská knihovna Mgr. et Mgr. Jaroslav Kříž, Ph.D.
Antonína Marka Turnov ředitel knihovny
příspěvková organizace
Jeronýmova 517, 511 01 Turnov
IČO 00498858